

6500tó. KAPITÁNY ORSOLYA

6500TÉS IDEJE: 1977.

kereskedelmi és

TART.: TÁPLÁLKOZÁSI ADATOK

6 lap

FOLYRÁSI SÚTATÓ: MIKE

SÁK SÚTATÓ: $\frac{IX}{I}$
 $\frac{XII}{I}$

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

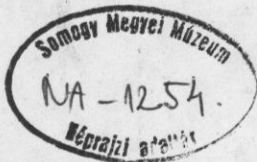

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 4135-ös TÉTELE ALÓL

M i k e
Somogy megye

Adatközlő: Brandmüller Sebestyenné
/19106 rom.kat./
Gyűjtő Kapitány Orsolya 1977.

Áru és kereskedelmi kapcsolatok

I. Eladás

1. Gabonát és kukoricát a Kadarkuti piacra hordták a mikeiek.
 - b./ burgonyát Lábodra /iparit/ étkezését Kadarkutra szállították.
 - c./ bort , gyümölcsöt nem vittek piacra, kevés termett.
 - d./ lent és kendert nem termeltek.
 - e./ a tejtermékeket otthon használták fel, tejet 1925-26-tól a csarnokba hordják.
 - f./ a baromfit és a tojást a tyukászok vásárolták fel a faluban.
 - g./ a falu dohány termesztéssel foglalkozott. Barcson volt a nagy "dohánymagazin" - beváltók ide hordták leadni kb. 1915-16-ig. Később Nagyatádon is alakult ilyen átvevő. Kocsival vitték a dohányt az átvevőhelyre.
A dohány termesztése biztosította a faluban a biztos megélhetést. Amikor az asszonyok a dohányt fűzték a fináncok ellenőrizték , hogy a csempészetet megszüntessék.
A dohány termesztéséhez jó talajadottság és megfelelő hőmérséklet kellett. A homokos és jól trágyázott talaj volt a megfelelő.
2. a./lovat adni és venni Mikébe jártak . Mikének 5 vására volt. febr. 16. ; ápr. 8. ; máj.14 . ; szept. 1. ; nov. 5.
Elmentek még Nagyatádra, Kadarkutra, Mezőcsokonyába is lovat venni.
 - b./ marhát, borjut is ezeken a vásárokon szerezték be.
 - c./ disznót Kadarkuton vagy Nagyatádon a piacon vásárolták.
 - d./ birka nem volt általános , az elsőt Szomajomból hozták a faluba.
3. A férfiak a termésből és a dohányból szereztek pénzt
Az asszonyok tojást és baromfit adtak el, tejet hordták a csarnokba.
4. 8-10 éve van , hogy gyógynövénygyűjtéssel foglalkoznak a faluban néhányan . A begyűjtött növényeket Kadarkutra adják le.
5. a faluban élt cápész és szabó. Ezekre emlékeznek, de , hogy merre jártak vásárolni arra már nem.

Áru és cserekereskedelmi kapcsolatokII. Beszerzés

1. Más vidékről a faluba üvegesek, órák, köszörűsök, ablakok, paprikaárusok, - Kalocsáról
fazekas - Hedrehelyről
hagymaárus - Nagykanizsáról
hajdinaárus - Nagykanizsáról
bicskások is jártak a falut ezek bosnyákok voltak.
b./ a környékről teknővájó cigány járta a falut. A faluban kosaras élt, szaksztókat készített.
2. A faluban voltak asztalosok akik a nép.bütorait elkészítették.
/ Szántó, Suádi asztalosok/
A ládákat is az asztalosok készítették.
kékfestő anyagot Nagybjomban és Nagyatádon készítették.
kalapot - a Nagyatádi vásáron a kalapostól vásárolták.
kélyhát- szemeset: Kadarkuton és Nagyatádon vették.

Felekezeti különbségek a táplákozá¹sban

1. Az I. vil.háb . előtt babot, tojást, tejtermékeket, halat fogyasztottak böjtös ételként.
A babot levesnek és főzeléknek készítették el. A káposztából tökmagolajos káposztát készítették. Az olajat Csökölyből hozták, ott volt tökmagolajütő.
2. A böjt alkalmával szokás volt a faluban vajjal főzni.
Olajat is használtak a halat olajban sütötték ki.
A leveket rántás helyett tejföllel izesítették.
3. A katolikusok legfontosabb böjti napjai: régen minden péntek.
Böjtben kifőtt tésztát készítették. A méz fogyasztása nem volt általános. A tésztát tejföllel fogyasztották vagy vajjal keverték össze.
A nem böjti napokon nem főztek olajjal, a leveket nem habarták csak rántást és tejfölt használtak.
A hal fogyasztása a faluban általános volt.

4135
M i k e
Somogy megye

V/17/4
Adatközlő: Vucskics Imréné/1917/
/rom.kat./

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1977.IV;

A mézesbábos készítmények ismertek. Bucsu alkalmával és vásárokon vették a mesterektől. Barcsról és Kaposvárról jöttek a faluba mézeskalácsosok.

Karácsonyfa díszeket vásároltak és ezzel díszítették fel a fát. Husvétra a keresztgyerekeknek ajándékba báboskészítményeket vettek.

Pirosbábos kuglófot ismeri . A bábos hintelékét főleg hosszukalácsba használja.

1 Ft. élesztőt megáztat cukros tejben. Ehhez 2 egész tojást, 4 összemarék lisztet ad és tejjel ledagasztja.

A pirosbábót leresztelik és tejben megáztatják. Általában 2 db bábót használtak fel egy tésztahoz. A tejben megáztatott bábót a fehér tészta ~~gá~~ egyik felébe belego~~ng~~ozza, majd a két adagot kelni hagyja. Ezután elnyújtja és a pirosat a fehérre teszi és összehajtogatja. A hosszukalácsot haltésztanak is nevezik.

Lakodalom alkalmából készítették . A bábostól vásárolt már~~v~~olt és mézsért a bucsuban fogysztották el. Mézest a gyerekeknek és az

4135

M i k e

Somogy megye

V/17/5

Adatközlő: Vucskics Imréné

/1917/ rom.kat.

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1977.

Tej, tejtermékek

1. Az édestej tetején összegyűjt zsiradékot tejszinnak nevezték.
2. A tejet tejesközségben alvasztották.
3. Füstölt turót készítettek: a turót tejfölle, sóval és paprikával összegyurták. Kis gombócokat gyurtak bebőle és füstre tették.
4. Akkor volt jó a tej, ha májasra aludt meg. Minden alkalommal májasra alvasztották a tejet.
5. Szerdék nem ismeri a kifejezést
aggot tej- nem ismeri a kifejezést
vert tej- nem ismeri a kifejezést
megzsugorodik a tej- nem ismeri a kifejezést.
6. A füstölt turót csak kenyérral fogyasztották, tésztára nem tették.
7. Kemencében piritott turot nem fogyasztottak.
8. Savóból levest nem készítettek, csak tészta gyúrására használták.
9. Sajtot nem készítettek házilag. Köpülésá általános volt, faköpülőt használtak.

M i k e
Somogy megye

Adatközlő: Brandmüller Sebestyenné
/1906 rom.kat./

Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1977.IV.

Bucsuk

A bucsujáró helyekre a falu népe processióval ment.

Az utra vittek magukkal ételt. Voltak olyanok akik csak kenyérrrel és vízzel indultak el . Ezek vallásosabbak voltak és böjtöltek.

Akik készítettek az utra élelmet azok kosárba készítették össze. A századforduló körül kalácsot, kuglófot, lesütött hust vittek az utra. Rántott hust kb az 1950-es évektől készítik. Azóta utra készítenek rántott hust is.

Kalácsot mákkal , dióval, csokoládéval töltötték.

Kuglófot dióval , csokoládéval és mazsolával készítették.

A márcot és mézsert a bucsuban fogyasztották , de haza nem vitték.

Pirosbábot a haltészta töltelékének , h i n t e l é k é n e k használták.

A pirosbábot lereszelték és tejben megáztatták . A keltészta egyik felébe belekeverték a bábot, a másikat fehérén hagyták. a tésztát kisodorták és egymásra téve összehajtogatták.

A báboskuglófot nem készítették és nem is készítik.

M i k e
Somogy megye

Adatközlő: Brandmüller Sebestyénné
/1906/ rom.kat.
Gyűjtő: Kapitány Orsolya 1977.IV.

Felekezeti különbségek a katolikusok , reformátusok lakás-kulturájában
a századfordulón

- 1/a ögegre festett képek nem voltak a faluban, csak olajnyomatok.
Nyomtatványokról sem tud az adatközlő.
Az olaj-nyomatok Szűz-anyát és Jézust ábrázolják.
 - b/ bucsui kálváriák viaszfigurákkal nincsenek a lakásban.
 - c/ Gyüdi Mária kép viasz szoborral sem található a lakásban.
 - d/ zenélő kép sem ismeretes.
 - e/ bucsui kegytárgyak rózsafüzér , feszület van ■
Háziáldás és hazafias kép nem található az adatközlő lakásában.
2. A két utcai ablak között sifonérra gyertyatartót , gipsz és porcelán figurákat helyeztek el. Ezeket általában bucsuban szerték be.
A képeknek nincs meghatározott helye .

Bucsuk

1. A község lakossága katolikus vallású.
2. A katolikusok Segesdre , Andocsra , Máriagyödre jártak el csoportosan.
Ünneplőbe öltöztek , csak kabátot vittek magukkal.
Volt bucsus jelvényük, amelyben a szentek,képe volt elhelyezve.
3. A bucsuról ajándékba
fiúknak: rózsafüzért, korsót, báb figurákat
lányoknak: báb-babát és kisebb kegytárgyakat
asszonyok, rózsafüzért és szent-képeket kaptak ajándékba.
Férfiak nem kaptak ajándékot legfeljebb pipát.